

Liikenne- ja viestintävirasto
kirjaamo@traficom.fi

Helsinki 12.4.2019

Viite: Lausuntopyyntö dnro Traficom/2/11.01.09/2019

VIISIPÄIVÄISEEN JAKELUUN KUULUVIEN ALUEIDEN MÄÄRITTELY

Sanomalehtien Liitto kiittää mahdollisuudesta lausua Liikenne- ja viestintäviraston valmistelemasta viisipäiväiseen jakeluun kuuluvien alueiden määrittelystä.

Pääviestit

1. Sanomalehtien Liitto pitää viisipäiväiseen jakeluun kuuluvien alueiden määrittelymallia kokonaisuutena arvioiden hyväksyttävänä. Jakelupisteisiin perustuva aluemäärittely on täsmällisempi kuin postinumeroihin perustuva määrittely.
2. Jakelupisteisiin pohjaava malli on postinumeropohjaista mallia alttiimpi tilanteelle, jossa kaikki jakelupisteet eivät ole varhaisjakelun eivätkä kilpailutuksen piirissä jakelupisteissä kesken vuoden tapahtuneiden muutosten johdosta.
3. Heittolaatikkovarhaisjakelua ei tule huomioida osana varhaisjakeluverkkoa.

Sanomalehtien Liitto toivoo Liikenne- ja viestintäviraston kiinnittävän huomiota myös siihen, että kilpailutettavien alueiden kilpailutuksessa kohdellaan hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi ja että kilpailutuksen ehdot täyttävät postilain laatuvaatimukset eikä kilpailutusehdoissa aseteta laista poikkeavia ehtoja.

Jakelupisteet varhaisjakelualueen määrittelyn perustana

Lausuntopyynnössä ehdotettu jakelupisteisiin perustuva aluemäärittely kuvaa postinumeroihin perustuvaa määrittelyä paremmin todellista varhaisjakelualuetta eli niitä Suomen alueita, joilla on saatavilla sanomalehtien varhaisjakelu (varhaisjakelua harjoitetaan tai se olisi asiakkaan halutessa saatavilla). Reaalisempi aluemäärittely parantaa mahdollisuuksia uusien jakelupalveluiden syntymiseen.

Varhaisjakelun piirissä olevat yksittäiset jakelupisteet muuttuvat markkinatilanteen mukaan. Aika ajoin kustantajat ja jakeluyhtiöt joutuvat tekemään suurempiakin aluemuutoksia varhaisjakelupalvelun tarjoamisessa. Vain kerran vuodessa tapahtuva aluemäärittely voi johtaa

tilanteeseen, jossa osa jakelupisteistä ei kuulu varhaisjakelun eikä kilpailutuksella hankitun 5-päiväisen jakelun piiriin.

Postilain tarkoitus on taata 5-päiväinen lehtijakelu kaikille kansalaisille. Se voi tapahtua joko yleispalveluyrityksen kilpailuttamana tai kaupallisen varhaisjakeluverkon kautta. Kansalaisten tasaveroisen kohtelun kannalta on tärkeää, että Traficom ja yleispalveluyritys huolehtivat lain tavoitteen toteutumisesta myös aluejakojen vuosittaisten tarkastelujen välillä tapahtuvissa muutostilanteissa. Mikäli jokin alue putoaa pois varhaisjakelun piiristä, kyseisille talouksille olisi tarjottava viisipäiväistä perusjakelua sopimus pohjaisesti ennen kuin alue siirtyy hankintamenettelyn piiriin seuraavassa vuositarkistuksessa.

Laaja ja syrjimätön kilpailutus

Sanomalehtien Liitto pitää tärkeänä, että hankintamenettely järjestetään tavalla, joka synnyttää aitoa kilpailua. Kilpailutuksen pitäisi koskea kaikkia perusjakelussa jaettavia tuotteita, jotta se voisi kiinnostaa muita kuin kilpailutuksen järjestävää yritystä. Pelkästään yleispalvelutuotteiden kilpailuttaminen ei motivoi, koska niiden osuus on vain muutama prosenttia jaettavasta volyymista. Uusien erillisten jakelujen synnyttäminen on ristiriidassa jakelun kustannustehokkuuden parantamisen kanssa.

Kilpailutuksen ehdoilla ei saisi hankaloittaa uusien jakeluratkaisujen kehittymistä kilpailutuksen piirissä oleville alueille. Yksi tällainen ehto on ensimmäisessä kilpailutuksessa käytetty rajaus, jonka mukaan yleispalvelukirjeet ovat saatavilla kilpailutuskohteessa ilmoitetussa noutopaikassa viimeistään jakeluaamuna klo 10 mennessä ja ne on jaettava saman päivän aikana. Tämä ehto rajaa varhaisjakeluyhtiöt käytännössä pois kilpailutuksen piiristä. Ongelma poistuisi, jos määriteltäisiin että yleispalvelukirjeet on jaettava ”vuorokauden kuluessa” niiden saapumisesta jakopiiriin eikä ”saman päivän aikana”. Postilaissa huomattavasti hidastettu yleispalvelutuotteiden jakonopeusvaatimus mahdollistaisi tämän, ja samalla mahdollistettaisiin sanomalehtien jakelun merkittävä aikaistaminen.

Helsingissä 12.4.2019

SANOMALEHTIEN LIITTO

Jukka Holmberg
liittojohtaja
jukka.holmberg@sanomalehdet.fi
p. 040 735 1690

Ilona Hannikainen
järjestöpäällikkö
ilona.hannikainen@sanomalehdet.fi
p. 040 775 5045